

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH (Malaka oshirish) KURSINING

O'QUV REJASI

Malaka yo'nalishi:

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari Tarbiya fani o'qituvchilari
(2-toifali va mutaxassis o'qituvchilar)

I. O'QUV JARAYONI JADVALI

Vaqt	Kunlar																								O'quv jarayoni			
	1-hafta						2-hafta						3-hafta						4-hafta						Jami	Nazariy	Amaliy	Yakuniy attestatsiya
Hafta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24				
Kun	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	100	24	70	6
Soat	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	4	4	4	4	4	100	24	70	6

II. O'QUV REJASI

T/r	O'quv fanlari, fan modullari va bloklarining nomlari	Umumiy o'quv yuklama hajmi		Auditoriya mashg'ulotlari (soatlarda)			Soatlarning haftalar bo'yicha taqsimoti			
		Soat	%	Jami	Nazariy	Amaliy	1-hafta	2-hafta	3-hafta	4-hafta
							30	30	30	10
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12
I	Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish	20	20,0	20	8	12	12	8	0	0
1.1	Ta'limdagi islohotlar va sohaga doir me'yoriy huquqiy hujjatlar	8		8	2	6	8			
1.2	O'quvchilarning ijtimoiy-hissiy rivojlanishi	4		4	2	2		4		
1.3	Ta'lim nazariyalari va ularning amaliyotdagi tatbiqi	4		4	2	2	4			
1.4	Ta'limda inklyuziya va ehtiyojlarga asoslangan differensial yondashuv	4		4	2	2		4		
II	Umumkasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish	26	26,0	26	8	18	6	10	10	0
2.1	Pedagogning kasbiy rivojlanishi va o'zaro hamkorlik	4		4	2	2	4			
2.2	Zamonaviy ta'lim paradigmalari	6		6	2	4	2	4		
2.3	O'quv jarayonini samarali tashkil etish	6		6	0	6		6		
2.4	Ta'limda raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt	6		6	2	4			6	
2.5	Formativ va summativ baholash tamoyillari	4		4	2	2			4	
III	Fanni o'qitishga zamonaviy yondashuvlar	48	48,0	48	8	40	12	12	20	10
3.1	Tarbiya fanini o'qitishning milliy- amaliy asoslari (DTS, darslik, o'quv qo'llanmalar va milliy kontentlar)	8		8	2	6	8			
3.2	Tarbiya fanini o'qitishda milliy va umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish metodikasi	6		6		6	4	2		
3.3	Tarbiya fanini o'qitish jarayonida innovatsion texnologiyalar va milliy-tarixiy modellardan foydalanish	10		10	2	8		10		
3.4	Tarbiya darslarida o'quvchilarda 4K kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi	8		8	2	6			8	
3.5	Tarbiya darslarida o'quvchilarning o'quv faoliyati natijalarini baholash	6		6		6			6	
3.6	O'qituvchilarning ilmiy-uslubiy ishlarini tashkil etish	6		6	2	4			6	
3.7	Tanlov moduli	4		4		4				4
IV	Yakuniy attestatsiya	6	6,0	6		6				6
	Hammasi	100	100,0	100	24	76	30	30	30	10

Izoh:

1. O'quv rejasi asosida kurs mashg'ulotlarini tashkil qilishda:
 - o'quv rejadagi modullarning nomlanishi va ularga ajratilgan soatlar miqdorini o'zgartirishga yo'l qo'yilmaydi;
 - o'quv yuklamasining umumiy hajmini saqlagan holda o'quv modullariga ajratilgan soatlarning haftalar bo'yicha taqsimotini mustaqil belgilash mumkin.

Tinglovchilar o'quv rejaning "Fanni o'qitishga zamonaviy yondashuvlar" moduli bo'yicha ilg'or pedagogik uslub va texnologiyalarni qo'llashga doir topshiriqlarni bajarishdan iborat malaka ishini (loyiha ishi, mikroders va boshqa) tayyorlaydilar.

2. Yakuniy attestatsiya kurs oxirida nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni tinglovchilar tomonidan o'zlashtirish darajasini baholashdan iborat yakuniy nazorat sinovi va malaka ishi (loyiha ishi yoki mikroders taqdimoti) himoyasi tarzida o'tkaziladi.
3. Malaka ishi tinglovchilar tomonidan mustaqil tayyorlanadi va uning himoyasini o'tkazish ajratilgan vaqtlarda amalga oshiriladi.
4. Ushbu o'quv reja malaka oshiruvchi kadrlarning quyidagi yo'nalishlari uchun amal qiladi:

- 1) Tarbiya fani o'qituvchilari (2-toifa va mutaxassis o'qituvchilar) uchun

O'quv reja A.Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat milliy instituti Kengashining 2024-yil 16-dekabrdagi 8-son bayonnomasi bilan ma'qullangan va tasdiqqa tavsiya etilgan.

Pedagogik kadrlarni tayyorlash
va kasbiy rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i

M.Yuldashev

A.Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat
milliy instituti rektori

A.Ismailov

A.Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat
milliy instituti prorektori

X.Burhonxo'jaeva

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

**A. AVLONIY NOMIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT
MILLIY INSTITUTI**

**UMUMIY O‘RTA TA’LIM MUASSASALARI TARBIYA FANI
O‘QITUVCHILARI UZLUKSIZ KASBIY
RIVOJLANTIRISH (malaka oshirish) KURSINING**

O‘QUV DASTURI
(2-toifali va mutaxassis o‘qituvchilar uchun)

Toshkent – 2024

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

**A.AVLONIY NOMIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT
MILLIY INSTITUTI**

**Umumiy o‘rta ta’lim muassasalari Tarbiya fani o‘qituvchilari uzluksiz
kasbiy rivojlantirish (malaka oshirish) kursining o‘quv dasturi**

Tuzuvchilar:

X.I.Ibraimov, M.Xakimova, N.X.Mannanova, D.M.Xolnazarova, D.Raximova

Taqrizchilar:

M.X.Toshbekova - A.Avloniy nomidagi PMMI Ijtimoiy-amaliy fanlar
metodikasi kafedrası dotsenti p.f.f.d (PhD)

N.N.Narziyev - Toshkent kimyo xalqaro universiteti tarix kafedrası dotsenti

Mazkur o‘quv dastur A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti
Kengashining 2024-yil 16-dekabrdagi 8-son yig‘ilish bayonnomasi bilan
ma’qullangan va tasdiqlashga tavsiya etilgan.

KIRISH

Ushbu o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi "Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi hamda uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-79-son Farmoni va 2024-yil 21-iyundagi "Maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 231-son qarori hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2024-yil 7-avgustdagi "Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'qituvchilari uchun "Kasbiy rivojlanish kuni" va "Kasbiy rivojlanish soati" tadbirlarini bosqichma-bosqich joriy etish to'g'risida"gi 246-son buyrug'i, shuningdek, maktab ta'limi tashkilotlari pedagog va mutaxassis kadrlarini uzluksiz malakasini oshirishning ilg'or va shaffof tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini tatbiq etish, maktab ta'limi tizimida kadrlar siyosatini shakllantirishning zamonaviy tamoyillarini joriy etish bo'yicha belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, zamonaviy talablar asosida umumiy o'rta ta'lim maktablari pedagog xodimlarining kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, ularning kasbiy kompetentligini muntazam oshirishni nazarda tutadi.

Dastur mazmuni O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi davlat siyosatini amalga oshirish, umumiy o'rta ta'limni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari hamda maktab ta'limi sifatini yaxshilashda fan o'qituvchilarining pedagogik etika va muloqot madaniyati, ta'limdagi islohotlar va sohaga doir me'yoriy-huquqiy hujjatlar mazmuni, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim tamoyillari, ta'lim-tarbiya jarayoniga o'qitishning ilg'or, innovatsion texnologiyalarini samarali joriy etishga ilmiy yondashuvi, sinfni boshqarish, ota-onalar va o'quvchilar bilan muloqot va hamkorlik qilish, inklyuziv ta'limni tashkil etish, o'quvchilar faoliyatini baholash usullari, Xalqaro baholash dasturlari talablari asosida ta'lim sifatini oshirish mexanizmlari bo'yicha tegishli yangi bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan.

O'quv modullarining mazkur dastur doirasida taqdim etilayotgan mazmuni umumiy o'rta ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasbiy rivojlanishini, o'z kasbiy faoliyatiga doir zamonaviy bilim va innovatsiyalar, ilg'or xorijiy tajribalardan samarali foydalanish hamda texnologiyalarni o'quv jarayoniga keng tatbiq etish darajasini oshirish, shuningdek, umumiy o'rta ta'lim maktablari pedagog xodimlarini tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari asosida ularning uzluksiz kasbiy rivojlanishini nazarda tutadi.

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari fan o'qituvchilarini malaka oshirish kurslarida o'qitish va ularga malaka sertifikatini berish kursining o'quv dasturi,

ular egallashi zarur bo'lgan kompetensiyalar va umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilari kasb standarti bo'yicha quyidagi blok va modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:

I. Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish

- 1.1. Ta'limdagi islohotlar va sohaga doir me'yoriy-huquqiy hujjatlar
- 1.2. O'quvchilarning ijtimoiy-hissiy rivojlanishi
- 1.3. Ta'lim nazariyalari va ularning amaliyotdagi tatbiqi
- 1.4. Ta'limda inklyuziya va ehtiyojlarga asoslangan differensial yondashuv

II. Umumkasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish

- 2.1. Pedagogning kasbiy rivojlanishi va o'zaro hamkorlik
- 2.2. Zamonaviy ta'lim paradigmalari
- 2.3. O'quv jarayonini samarali tashkil etish
- 2.4. Ta'limda raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 2.5. Formativ va summativ baholash tamoyillari

III. Fanni o'qitishga zamonaviy yondashuvlar

- 3.1. Tarbiya fanini o'qitishning milliy-amaliy asoslari (DTS, darslik, o'quv qo'llanmalar va milliy kontentlar)
- 3.2. Tarbiya fanini o'qitishda milliy va umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish metodikasi
- 3.3. Tarbiya fanini o'qitish jarayonida innovatsion texnologiyalar va milliy-tarixiy modellardan foydalanish
- 3.4. Tarbiya darslarida o'quvchilarda 4K kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi
- 3.5. Tarbiya darslarida o'quvchilarning o'quv faoliyati natijalarini baholash
- 3.6. O'qituvchilarning ilmiy-uslubiy ishlarini tashkil etish
- 3.7. Tanlov moduli

IV. Yakuniy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Kursning maqsadi – o‘quv fani bo‘yicha ta‘lim-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirish uchun zarur bo‘ladigan kasbiy bilim, ko‘nikma va malakalarni zamonaviy yondashuvlar, malaka talablari asosida muntazam yangilash, ularning kasbiy faoliyatga doir mahorati va kompetentligini rivojlantirishdan iborat.

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

o‘qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirish va metodik tayyorgarligini takomillashtirish;

ularning kasbiy rivojlanish tizimi uzluksizligini ta‘minlash va o‘qitishning innovatsion g‘oyalari bilan tanishtirish;

zamonaviy yondashuvlar asosida ularning kasb mahorati va malaka saviyasining doimiy o‘sishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratish;

ta‘limdagi ilg‘or xorijiy tajriba asosida yangi bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirish;

jamiyatda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar mazmuni va ta‘lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etishning huquqiy-me‘yoriy asoslarini o‘rgatish;

kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va sun‘iy intellektni qo‘llash malakalarini rivojlantirish;

ta‘lim muassasalari pedagog xodimlarini malaka talablariga mos holda kasbiy bilim, ko‘nikma va malakalarini zamonaviy yondashuvlar hamda innovatsiyalar asosida uzluksiz rivojlantirish.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar:

tinglovchilarning bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar umumiy o‘rta ta‘lim maktab o‘qituvchisining kasb standarti asosida, tegishli yo‘nalish bo‘yicha umumiy o‘rta ta‘lim maktab pedagog kadrlarning malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligi hamda kompetentligiga qo‘yiladigan malaka talablari bilan belgilanadi.

Kurs hajmi

Umumiy o‘rta ta‘lim muassasalari pedagog va mutaxassis xodimlari malaka oshirish o‘quv kursining hajmi **4 ta blok, 16 ta modul** va yakuniy sinovdan iborat bo‘lib, jami **100 soatni** tashkil etadi.

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari Tarbiya fani o'qituvchilari uzluksiz kasbiy rivojlantirish (malaka oshirish) kursining o'quv dasturi modullarining mazmuni

T/r	O'quv fanlari, fan modullari va bloklarining nomlari	Umumiy o'quv yuklama hajmi		Auditoriya mashg'ulotlari (soatlarda)		
		Soat	%	Jami	Nazariy	Amaliy
1	2	3	4	5	6	7
I	Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish	20	20	20	8	12
II	Umumkasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish	26	26	26	8	18
III	Fanni o'qitishga zamonaviy yondashuvlar	48	48	48	8	40
IV	Yakuniy attestatsiya	6	6,0			6
	Jami	100	100,0	94	24	76

Izoh: *“Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish” bloki hamda “Umumkasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish” bloki tarkibiga kiruvchi o'quv modullarining dasturi alohida invariant dastur sifatida tasdiqlangan.*

III. FANNI O'QITISHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

3.1. “Tarbiya fanini o'qitishning milliy-amaliy asoslari (DTS, darslik, o'quv qo'llanmalar va milliy kontentlar)” modulining o'quv-mavzu rejası

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari (soatlarda)		
		Jami soat	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanidan Davlat ta'lim standartlarining mazmuni, maqsad va vazifalari	2	2	
2.	Tarbiya fani bo'yicha maktab bitiruvchilarga qo'yilgan talablar	2		2
3.	Tarbiya fani bo'yicha yaratilgan yangi avlod darsliklarining mazmuni (oldingi darsliklar bilan qiyosiy o'rganish asosida)	2		2
4.	Tarbiya fanining nazariy va amaliy asoslari	2		2
	Jami:	8	2	6

3.1. “Tarbiya fanini o‘qitishning amaliy asoslari (DTS, darslik va o‘quv qo‘llanmalar)” moduli o‘quv dasturi

1-mavzu: Tarbiya fanidan Davlat ta’lim standartlarining mazmuni, maqsad va vazifalari

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Davlat ta’lim standartlarining tarkibi. Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida tarbiya fanini o‘qitishning asosiy maqsadi. Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida tarbiya fanini o‘qitishning vazifalari. O‘quvchilarni tarbiyalash metodikalari va tarbiyaviy jarayonlarga qo‘yiladigan talablar. Xalqaro huquqiy normalar.

2-mavzu. Tarbiya fani bo‘yicha maktab bitiruvchilarga qo‘yilgan talablar

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Fanga oid tushunchalar. Tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntirish kompetensiyasi. Fanga oid manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

3-mavzu. Tarbiya fani bo‘yicha yaratilgan yangi avlod darsliklarining mazmuni (oldingi darsliklar bilan qiyosiy o‘rganish asosida)

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Yangi darsliklarning o‘ziga xos xususiyatlari: o‘quvchilarni faollashtiruvchi yondashuv, konstruktivistik yondashuv, ta’limning individualizatsiyasi, integratsiya va interdisipliner yondashuv, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, yangi pedagogik texnologiyalar, yangi o‘qish metodlari va ko‘nikmalarni rivojlantirish, baholash va natijalarni o‘lchash, mazmunning zamonaviyligi.

4-mavzu. Tarbiya fanining nazariy va amaliy asoslari

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Mutaxassislik fani va ta’limning asosiy nazariyalari, ularni amaliyotga tatbiq etishning samarali usul hamda vositalari. O‘quvchilarning turli ta’limiy ehtiyojlari asosida ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etishning o‘ziga xos xususiyatlari. Yoshga doir pedagogika, psixologiya asoslari, bolalar bilan ishlash usul va metodlari. Ilmiy kompetensiyalarni shakllantirish. Globallashtirilgan ta’lim sharoitida tarbiya fanini tashkil etish.

3.2. “Tarbiya fanini o‘qitishda milliy va umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish metodikasi” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanini moddiy va ma’naviy qadriyatlar asosida o‘qitish	2		2
2.	Tarbiya darslarida ekologik madaniyatni rivojlantirish	2		2
3.	O‘quvchilarda ijtimoiy mas’uliyat va etikani rivojlantirish	2		2
	Jami:	6		6

3.2. “Tarbiya fanini o‘qitishda milliy va umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish metodikasi” moduli o‘quv dasturi

1-mavzu. Tarbiya fanini moddiy va ma’naviy qadriyatlar asosida o‘qitish (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Ma’naviy va axloqiy qadriyatlar asosida tarbiyalashga qaratilgan o‘qitish usuli. Hayotda muvaffaqiyatli va axloqiy to‘g‘ri yo‘l tutish. Ma’naviy etika, madaniyat va jamiyat oldidagi mas’uliyatni o‘rgatish. Moddiy qadriyatlar va ma’naviy qadriyatlar o‘rtasidagi farqni tushunish, iqtisodiy resurslar, (uy-joy, texnika, pul va boshqalar). Insonning e’tiqodlari axloqi va hissiy holati.

2-mavzu. Tarbiya darslarida ekologik madaniyatni rivojlantirish usullari (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Ekologik siyosatlar haqida ma’lumot berish usullari. O‘quvchilarga ekologik qonunlar, xalqaro ekologik kelishuvlar va iqlim o‘zgarishiga qarshi kurashish siyosatlarini tushuntirish. Tarbiya darslarida ekologik madaniyatni rivojlantirishga oid metodlar, o‘quvchilarda tabiatni va resurslarni asrashga mas’uliyatli yondashuvni shakllantirish.

3-mavzu. O‘quvchilarda ijtimoiy mas’uliyat va etikani rivojlantirish (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Ijtimoiy mas’uliyatni rivojlantirish shakli. Birgalikda ishlashni o‘rgatish usullari. Jamoada mas’uliyatni taqsimlash va umumiy maqsadga erishish uchun hamkorlik qilish mexanizmlari. O‘z xatolaridan o‘rganish metodlari natijalarga erishish usullari. Fikrlash imkoniyatini berish uchun turli xil rol o‘yinlari va etik dilemmasini tashkil etishning ahamiyati.

3.3. “Tarbiya fanini o‘qitish jarayonida innovatsion texnologiyalar va milliy-tarixiy modellardan foydalanish” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanida induktiv va deduktiv xulosa chiqarish	2	2	
2.	Tarbiya jarayonida virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqatdan (AR) foydalanish	2		2
3.	Fanni o‘qitishda xalq og‘zaki ijodiyotidan foydalanish usullari	2		2
4.	Tarbiya fanida narrativ va hikoya qilish usullaridan foydalanish	2		2
5.	Tarbiya fanini o‘qitishda loyihaga asoslangan ta’lim	2		2
	Jami:	10	2	8

3.3. “Tarbiya fanini o‘qitish jarayonida innovatsion texnologiyalar va milliy-tarixiy modellardan foydalanish” modulining o‘quv dasturi

1-mavzu. Tarbiya fanida induktiv va deduktiv xulosa chiqarish

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Ta’limda yangi bilimlarni kashf etish talablari. O‘z fikrlarini va nazariyalarini rivojlantirish usullari. Faol ishtirok, tajriba qilish va natijalarga asoslangan ta’lim modeli. O‘z fikrlarini ifodalash imkoniyatini ahamiyati, aniq bilimlar, formulalar va qoidalar asosida ta’lim berish texnologiyalari. Mavzuni chuqur tushunishga yordam beradigan vositalar. Yo‘riqnoma va ko‘rsatmalar asosida harakat qilish talablari.

2-mavzu. Tarbiya jarayonida virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqatdan (AR) foydalanish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Virtual muhitda turli vaziyatlarni simulyatsiya qilishning roli, o‘zaro muloqot qilish va muammolarni hal qilish ko‘nikmalari, VR yordamida o‘quvchilar hayotini va his-tuyg‘ularini his qilish qobiliyati, tajribaviy o‘rganish mexanizmi, kengaytirilgan haqiqat (AR). O‘quv materiallarini boyitish, 3D modeli, o‘rganish jarayonini shaxsiylashtirish vositalari.

3-mavzu. Fanni o‘qitishda xalq og‘zaki ijodiyotidan foydalanish usullari (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Xalqning qadimiy urf-odatlarini, an‘analari, ishonchlari, va dunyoqarashini o‘zida mujassamlashtirgan usullar. Xalq o‘zaki ijodiyotidan foydalanish. Madaniy va milliy ongini rivojlantirish shakli. Xalq o‘zaki ijodiyotida kreativ fikrlashning ahamiyati. Til va nutq ko‘nikmalarini rivojlantirish texnologiyalari. Fikrlash qobiliyatlari. Ijtimoiy hamkorlik ko‘nikmalarini va ijodiy faoliyatini rivojlantirish metodlari.

4-mavzu. Tarbiya fanida narrativ va hikoya qilish usullaridan foydalanish (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Tarbiya fanida hikoya qilishning ahamiyatini tushuntirish vositalari. Narrativ usulini amalda qo‘llashni o‘rgatish texnologiyalari. Hissiy va axloqiy rivojlanishiga yordam berishning usullari. Hikoyaning bosh qahramonini tanlash shakli. Voqeani batafsil tasvirlash. Hikoyaning tugashiga erishish va muammo yechimiga e‘tibor qaratish usullari. Muloqot va tinglash ko‘nikmalarini rivojlantirishning roli.

5-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda loyihalash asoslari (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Ta’limda loyiha turlari va ularning strukturalari. Innovatsion loyihalar va ularni jahon ta’lim tajribasidagi ko‘rinishlari. Loyihaning tarkibiy qismlari: loyiha mavzusi, tavsifi, muammoni aniqlash, maqsad va vazifalari, loyihani amalga oshirish guruhini shakllantirish va vazifalarni taqsimlash, loyiha faoliyatini rejalashtirish va tashkil etish bo‘yicha amaliy mashq va topshiriqlar.

3.4. “Tarbiya darslarida o‘quvchilarda 4K kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanini o‘qitishda o‘quvchilarning jamoada ishlash va hamkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirish	2	2	
2.	Tarbiya fanini o‘qitishda kommunikatsiya: samarali muloqot qilish	2		2
3.	Tarbiya fanini o‘qitishda tanqidiy, divergent va konvergent fikrlash	2		2
4.	Tarbiya fanini o‘qitishda muammolarni hal etishda kreativ fikrlash	2		2
	Jami:	8	2	6

3.4. “Tarbiya darslarida o‘quvchilarda 4K kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi” modulining o‘quv dasturi

1-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda o‘quvchilarning jamoada ishlash va hamkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirish

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Jamoaviy ish umumiy maqsadga erishish uchun turli iste’dodlar, qarashlar va jamoaviy sa’y-harakatlar birlashgan jamoaviy yondashuv. Jamoada ishlash asosida hayotda muvaffaqiyatga erishish. Guruhdoshlar bilan birgalikda samarali ishlashning mexanizmi. Yaxshi muloqot qilish, rollar va yetakchilikni aniqlash. Resurslarni o‘zaro almashish va bir-birlarini faol tinglash usullari.

2-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda tanqidiy, divergent va konvergent fikrlash

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

O‘quvchilarni ta’lim jarayonida mustaqil fikrlashga o‘rgatish. Tanqidiy va tizimli fikrlash ko‘nikmalarini oshirish vositalari. Fikrlashda turli qarashlar va yondashuvlarni birlashtirish metodlari. Mantiqiy tahlil qilish va qarorlar qabul qilishda tarbiyaviy jarayonlarni modellashtirish usullari. Tarbiyaviy jarayonlarni o‘quvchilar uchun qiziqarli va samarali o‘tish texnologiyalari. Shaxsiyatini shakllantirish, madaniyatini yuksaltirish va ijtimoiy qobiliyatlarini rivojlantirishdagi yondashuvlar.

3-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda kommunikatsiya: samarali muloqot qilish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

XXI asrda fikrlarni ifodalash usullari. Samarali muloqot yondashuvlari. Muloqot turlari. Muloqot qilishdagi qonuniyatlar. Suhbatdoshni tinglash texnologiyasi.

4-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda muammolarni hal etishda kreativ va kritik fikrlash

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Kritik va kreativ fikrlashga bo‘lgan ehtiyoj. Fikrlash va bilim o‘rtasidagi bog‘liqlik. Fikrlash algoritmi. Kritik va kreativ fikrlashni shakllantirishga ta’sir etuvchi omillar, texnologiyalar va usullar. Kreativ fikrlashni shakllantiruvchi yondashuvlarni ta’lim jarayoniga joriy etish yo‘llari.

3.5. “Tarbiya darslarida o‘quvchilarning o‘quv faoliyati natijalarini baholash” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Ko‘nikmalarga asosan baholash, loyihaviy baholash	2		2
2.	Muqobil baholash. Vizual taqdimotga asoslangan baholash	2		2
3.	Rolli baholash, refleksiv baholash usullari	2		2
	Jami:	6		6

3.5. “Tarbiya darslarida o‘quvchilarning o‘quv faoliyati natijalarini baholash” modulining o‘quv dasturi

1–mavzu. Ko‘nikmalarga asosan baholash, loyihaviy baholash (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Ko‘nikmalarga asosan baholash. Voqealarni tahlil qilish va ulardan xulosa chiqarish qobiliyatini baholash usullari. Loyihaviy baholash usullari va baholash mezonlari.

2-mavzu. Muqobil baholash. Vizual taqdimotga asoslangan baholash (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Tarbiya darslarida muqobil baholash (o‘quvchilar odatiy test yoki yozma ish emas, balki o‘z qobiliyatlarini boshqa shakllarda namoyish etish) usulidan foydalanish. O‘quvchilar podkast (mavzular bo‘yicha podkastlarni yozish, mavzuni o‘z nuqtai nazaridan tushuntirish) usulidan foydalanish. O‘quvchilarni muqobil baholash mezonlari (mazmunning dolzarbligi, audio sifat, tahlil). Vizual taqdimotlar asosida baholash usullari.

3–mavzu. Rolli baholash, Refleksiv baholash (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Tarbiya darslarida rolli baholash (o‘quvchilarning rolli o‘yinlarda qatnashishi va o‘z rollarini mahorat bilan bajarish, tarixiy voqealarni sahnalashtirish) usullaridan foydalanish. Refleksiv baholash.

3.6. “O‘qituvchilarning ilmiy-uslubiy ishlarini tashkil etish” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanini o‘qitish metodikasini takomillashtirish usullari	2	2	
2.	Tarbiya fanini o‘qitishda o‘quv-metodik materiallar yaratish	2		2
3.	Tarbiya fanini o‘qitishda ilmiy-tadqiqot ishlari	2		2
	Jami:	6	2	4

3.6. “O‘qituvchilarning ilmiy-uslubiy ishlarini tashkil etish” modulining o‘quv dasturi

1-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitish metodikasini takomillashtirish usullari (2 soat nazariy mashg‘ulot)

Tarbiya darslarida yangi pedagogik texnologiyalar joriy qilish. Blended Learning, Flipped classroom, muammoli ta’lim va loyiha metodlarini qo‘llash. Kollektiv dars tahlillari. Ekskursiya va tashabbuslar.

2-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda o‘quv-metodik materiallar yaratish (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Tarbiya darslarida tarqatma materiallar yaratish, testlar va savol–javoblar ishlab chiqish. Elektron darsliklar yaratish: audio, video, infografika va elektron darsliklar tayyorlash. Metodik tavsiya va metodik qo‘llanmalar ishlab chiqish texniklarini o‘rganish.

3-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda ilmiy-tadqiqot ishlari (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Fanga doir maqolalar yozish. Fanga oid ilmiy yondashuvlar asosida o‘qitish va sifatini oshirish.

3.7. TANLOV MODULI

3.7.1. “O‘quvchilarning autodidaktik ko‘nikmalarini rivojlantirish” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Mustaqil ravishda o‘rgatish va rivojlantirishga qaratilgan autodidaktik yondashuvlar	2		2
2.	Tarbiya fanini o‘qitishda o‘z-o‘zini baholash va refleksiya	2		2
	Jami:	4		4

3.7.1. “O‘quvchilarning autodidaktik ko‘nikmalarini rivojlantirish” modulining o‘quv dasturi

1-mavzu. Mustaqil ravishda o‘rgatish va rivojlantirishga qaratilgan autodidaktik yondashuvlar (2 soat amaliy mashg‘ulot)

O‘rganish jarayonini tartibga solishdagi tajribalar, vaqtni boshqarish va ta’lim maqsadlariga erishish vositalari, o‘rganish jarayonida materialni tahlil qilish texnologiyalari.

2-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda o‘z-o‘zini baholash va refleksiya (2 soat amaliy mashg‘ulot)

Fikrlarni tanqidiy baholash va turli nuqtai-nazarlardan yondashish, o‘rganish faoliyatini kuzatish shakli, natijalarni tahlil qilish, o‘rganish jarayonini yaxshilash uchun o‘z-o‘zini baholash qobiliyati.

3.7.2. “Affektiv, kognitiv va psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirish” modulining o‘quv-mavzu rejasi

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari (soatlarda)		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiya fanini o‘qitishda affektiv ko‘nikmalarni rivojlantirish	2		2
2.	Tarbiya fanini o‘qitishda kognitiv va psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirish	2		2
	Jami:	4		4

3.7.2. “Affektiv, kognitiv va psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirish” modulining o‘quv dasturi

1-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda affektiv ko‘nikmalarni rivojlantirish *(2 soat amaliy mashg‘ulot)*

His-tuyg‘ularini tushunish va ularga nisbatan his-tuyg‘ularni ifodalashni o‘rgatish modeli, rolli o‘yinlar, holatlarni tahlil qilish qobiliyati, o‘z hissiyotlarini tanib olish va ularni boshqarish qobiliyatini rivojlantirish metodlari.

2-mavzu. Tarbiya fanini o‘qitishda kognitiv va psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirish *(2 soat amaliy mashg‘ulot)*

Tarbiya fanini o‘qitishda kognitiv va psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirish. Meditatsiya yoki nafas olish texnikalarini o‘rganish texnologiyalari, hissiy holatni nazorat qilish usullari. Qo‘l mehnatini talab qiladigan faoliyatlar (masalan, rassomchilik, hunarmandchilik, konstruktorlar bilan ishlash)ning psixomotor ko‘nikmalarni rivojlantirishdagi o‘rni.

IV. Yakuniy attestatsiya *(6 soat amaliy mashg‘ulot)*

Malaka oshirish kursi tinglovchilarining kurs oxiridagi **yakuniy attestatsiyasi** malaka ishining himoyasi (dars ishlanmasi va mikrodars) va o‘quv rejaga kiritilgan o‘quv modullari bo‘yicha chiqish test sinovlari yoki boshqa nazorat turlari - yozma ishlar, ijodiy, mustaqil ishlar orqali amalga oshirilib, vazirlik tomonidan tasdiqlanadigan “Malaka oshirish kurslarining yakuniy attestatsiyasini tashkil etish tartibi”da belgilab qo‘yiladi.

TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR

Normativ-huquqiy hujjatlar:

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi: 2023-yil 30-aprelda qabul qilingan [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-6445145>.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni: 2020-yil 23-sentyabr, O‘RQ-637-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-5013007>.
3. O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi qonuni: 2017-yil 3-yanvar, O‘RQ-419-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-3088008>.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi farmoni: 2019-yil 29-aprel, PF-5712-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-4312785>.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni: 2022-yil 28-yanvar, PF-60-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-5841063>.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022–2026-yillarda maktab ta’limini rivojlantirish bo‘yicha milliy dasturni tasdiqlash to‘g‘risida”gi farmoni: 2022-yil 11-may, PF-134-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-6008663>.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Xalq ta’limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo‘llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori: 2021-yil 25-yanvar, PQ-4963-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/docs/-5239538>.
8. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Xalq ta’limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarori: 2022-yil 17-yanvar, 25-son [Elektron manba]. – URL: <https://lex.uz/ru/docs/-5828765>.
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-iyundagi “Maktabgacha va maktab ta’limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-23 1-son qarori, T.: 2024.

Ilmiy-metodologik adabiyotlar

1. Fayziyeva U., Jumayev N. Umumiy psixologiya. Buxoro, 2021. – 219 bet.
2. Green, A. Exploring Language Assessment and Testing: Language in Action, New York, NY: Routledge, 2014.
3. Gruenert S., Whitaker T. School Culture Recharged: Strategies to Energize Your Staff and Culture. ASCD. February 16, 2017. 200 pages. <https://www.aitsl.edu.au/migrate-to-australia/apply-for-a-skills-assessment>
4. Human resources in education: development and utilization. Chinwe Edith Okafor. International Journal of Novel Research in Humanity and Social Sciences. 2018. pp 238-242.

5. Ishmuhammedov R.J, Yuldashev M.A, Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. // Toshkent. – “Nihol” nashriyoti, 2013.
6. Ixtiyorova O'. “Umumta'lim maktablarida pedagogik kengash faoliyatini tashkil etish”. Science and innovation/ Xalqaro konferensiya (To'plam). -T., 2024, 718-723 betlar.
7. Jalilov K. Baholash nazariyasi asoslari. – Toshkent. “Akademnashr” nashriyoti. 2022. – 252 bet
8. Satish Prakash Chand, Karishma Kavita Pilley “Formativ va summativ baholash o'rtaidagi asosiy farqlarni tushunish”. – 2024.
9. Scheerens J., Glas C., Sally M. Educational evaluation, assessment, and monitoring. A systemic approach. Lisse abingdon exton (pa) Tokyo.
10. Schleicher A. PISA 2022: Insights and Interpretations. OECD 2023. 68 p.
11. Sharipov Sh., Zokirov I., Tohirov O'. va b. Umumiy o'rta ta'limning kasbga yo'naltirilgan mazmunini klaster texnologiyalari. Metodik tavsiyanoma. – T.: «ABU MATBUOT-KONSALT», 2012.
12. Sharipov Sh.S., Vorobyov A.I., Muslimov N.A., Ismoilova M. Kasb ta'limi pedagogikasi. - Toshkent., 2005. - 58 b.
13. Tolipova J. Pedagogik kvalimetriya. O'quv qo'llanma. TDPU. – Toshkent. 2017. 160 bet
14. Shlyayxer A. Jahon miqyosidagi ta'lim. XXI asr maktab tizimini qanday barpo etmoq kerak? / so'z boshi Sh.Shermatov, H.Umarova; Umumiy tahrir D.Norboeva; tarjimonlar: R.Axmatova, D.Norboeva. – Toshkent: “Zamin Nashr” nashriyoti, 2022 – 344 bet.
15. Djuraev R.X. Ta'limda interfaol texnologiyalar. – Toshkent: “Sano-standart” MChJ, 2010. – 88 b.
16. Xidoyatova D.A. Samarali interaktiv metodlar 1.0 / - Toshkent: “VNESHINVESTPROM”, 2024. – 152 b.

Elektron ta'lim resurslari

1. gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumati portali.
2. my.gov.uz – yagona interaktiv davlat xizmatlari portali.
3. lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi.
4. uzedu.uz – Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining rasmiy sayti.
5. infocom.uz – “Raqamli iqtisodiyot” ilmiy-elektron jurnali sayti.
6. uza.uz – O'zbekiston Milliy axborot agentligi sayti.
7. kitob.uz – Respublika bolalar kutubxonasi sayti.
8. emaktab.uz – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining raqamli ta'lim platformasi.
9. onlinedu.uz – uzluksiz kasbiy ta'lim platformasi.
10. ziyonet.uz – axborot ta'lim portali.
15. yaklass.ru – maktab o'quvchilari uchun raqamli ta'limiy resurs, Rossiya.
16. intuit.ru – milliy ochiq universitet, Rossiya.